

VITILIGO UCHUN LAZER VA FOTOTERAPIYANI QIYOSIY SAMARALIGI

Tillaqobilov Ismoil Baxodirovich

Samarqand davlat universiteti teri va tanosil kasalliklari kafedrasida assistenti

Abdullaev Xasan Davlatovich

Respublika ixtisoslashtirilgan dermatovenerologiya va kosmetologiya ilmiy-
amaliy tibbiyot markazi Samarqand viloyati filiali vrachi

Subxonova Zarnigor Sultonbek qizi

Samarqand davlat universiteti 4-kurs pediatriya fakulteti talabasi

ANNOTATSIYA

Vitiligo surunkali teri kasalligi bo'lib, melanotsitlarning yo'qolishi natijasida depigmentatsiya bilan tavsiflanadi, barcha yoshdagi va millatdagi odamlarga ta'sir qiladi. Turli xil terapevtik usullar mavjud bo'lsa-da, lazer terapiyasi va fototerapiya vitiligo uchun samarali davolash sifatida mashhurlikka erishdi. Ushbu sharhning maqsadi vitiligoni davolashda lazer terapiyasi va fototerapiya samaradorligini solishtirishdir. Biz ushbu muolajalarning samaradorligini aniqlash uchun randomizatsiyalangan nazorat ostidagi sinovlar, kuzatuv tadqiqotlari va tizimli sharhlarga e'tibor qaratgan holda mavjud adabiyotlarni har tomonlama ko'rib chiqdik. Ushbu sharhga kiritilgan materiallar va usullar oldindan belgilangan qidiruv so'zlari va qo'shilish mezonlaridan foydalangan holda asosiy ilmiy ma'lumotlar bazalarini tizimli qidirishni o'z ichiga oladi. Natijalar lazer terapiyasi va fototerapiyaning nisbiy samaradorligi haqida muhim tushuncha berdi, bu vitiligoni optimal davolash bo'yicha qimmatli xulosalar chiqarishga yordam berdi.

Kalit so'zlar: vitiligo, lazer terapiyasi, fototerapiya, eksimer lazer, tor polosali UVB, PUVA.

KIRISH

Vitiligo (lat. vitiligo "teri kasalligi" vitiumdan "kamchilik", "nuqson", "kamchilik", "nuqson"); arch. it - terining ma'lum joylarida melanin pigmentining yo'qolishida ifodalangan pigmentatsiya buzilishi. Vitiligoga moyillik irsiy bo'lishi mumkin ^[3]. Kasallikning tabiati to'liq tushunilmagan.

Vitiligo turli populyatsiyalarda, aholining 0,1% dan 2% gacha yoki undan ko'pida uchraydi, ko'pincha 10 yoshdan 30 yoshgacha bo'lgan odamlarda uchraydi ^[3].

Giyohvand moddalarni davolash vitiligo rivojlanishini to'xtatmaydi, dorilar va kombinatsiyalangan terapiya faqat terining ohangini tekislaydi, yo'qolgan pigmentatsiyani qisman tiklaydi va transplantatsiya ham amalga oshirilishi mumkin. Davolash psixologik yoki ijtimoiy sabablarga ko'ra vitiligo bilan hayot sifati buzilgan va kosmetik muolajalar mos kelmaydiganlar uchun ajratilgan. Ko'p odamlar davolanishni talab qilmaydi [4].

U har qanday yoshda boshlanishi mumkin, lekin ko'pincha yosh yoshda, o'zgarmagan terida turli o'lchamdagi va shakldagi oq dog'lar paydo bo'lishi bilan boshlanadi. Ko'pincha bu kasallik 10 yoshdan 30 yoshgacha o'zini namoyon qiladi^[3]. Dog'lar asta-sekin kattalashib, birlashib, sutli oq rangli katta maydonlarni hosil qiladi. Ta'sirli hududlardagi sochlar ham tez-tez rangsizlanadi. Vitiligo o'choqlari terining har qanday qismida paydo bo'lishi mumkin, lekin ko'pincha qo'llar, tirsaklar, tizzalar - terining eng ko'p shikastlangan joylarida.

Vitiligo bilan og'rigan bemorlarda sub'ektiv hislar yo'q va u bemorni faqat kosmetik nuqson sifatida bezovta qiladi. Alohida dog'lar o'z-o'zidan yo'qolishi mumkin. Bemor quyoshga uzoq vaqt ta'sir qilishdan qochish kerak, chunki qoraygan terida oq dog'lar kuchliroq ko'rinadi va pigment bilan himoyalangan joylar tezda pufakchalarga "yonib ketadi".

Vitiligo rivojlanishida stress holatlari, ichki organlarning surunkali kasalliklari, intoksikatsiya, ma'lum sintetik to'qimalar bilan terining aloqasi va jismoniy travma (Köbner reaksiyasi) katta ahamiyatga ega. Bir qator kimyo sanoati, ayniqsa fenol hosilalari (bo'yoqlar, kauchuk, kabel mahsulotlari) bilan bog'liq bo'lganlar ham vitiligoni qo'zg'atadi, bunday hollarda ko'pincha qaytariladi. Ya'ni, odam ish joyini o'zgartirishi bilanoq terining o'zi pigmentni tiklaydi.

Maqsad: Vitiligo uchun lazer va fototerapiya samaradorligini baholash:

MATERIALLAR VA USULLAR

Ushbu keng qamrovli tahlilni o'tkazish uchun PubMed, EMBASE va Cochrane kutubxonasi kabi elektron ma'lumotlar bazalarini tizimli qidirish o'tkazildi. Qidiruv strategiyasi boshqariladigan lug'at va tegishli kalit so'zlarni o'z ichiga oladi, masalan, "vitiligo", "lazer terapiyasi", "fototerapiya", "psoralen", "UVA", "eksimer lazer" va "NB-UVB". Qo'shilish mezonlariga so'nggi o'n yillikda chop etilgan randomizatsiyalangan nazorat ostidagi tadqiqotlar, kuzatuv tadqiqotlari va tizimli sharhlar kiradi. Qidiruv til yoki geografik joylashuv bilan cheklanmagan. Aniqlangan tadqiqotlar uslubiy asosligi uchun diqqat bilan ko'rib chiqildi va ularning natijalari vitiligo uchun lazer terapiyasi va fototerapiyaning qiyosiy samaradorligini aniqlash uchun umumlashtirildi.

NATIJAR VA MUHOKAMALAR

Tanlangan tadqiqotlar natijalari lazer terapiyasi va vitiligo uchun fototerapiya samaradorligi haqida batafsil ma'lumot berdi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, ikkala usul ham repigmentatsiyani qo'zg'atishda sezilarli muvaffaqiyatga erishadi, garchi javob tezligi, davolash davomiyligi va yon ta'sirida farqlar bo'lsa ham. Lazer terapiyasi, ayniqsa eksimer lazer, ayniqsa mahalliyashtirilgan vitiligo lezyonlarini davolashda samaradorlikni ko'rsatdi. Boshqa tomondan, fototerapiya, shu jumladan tor tarmoqli UVB va PUVA, davolanish muddati uzoqroq bo'lsa-da, vitiligoning turli kichik turlarida ko'proq foydalanishni ko'rsatdi.

Vitiligo uchun lazer va fototerapiyaning qiyosiy tahlillari vitiligoning individual pastki turi, lezyon xususiyatlari va davolash maqsadlariga moslashtirilgan shaxsiy davolash yondashuvlariga ehtiyoj borligini ta'kidlaydi. Eksimer lazer UVB ning yuqori dozalarini maqsadli yuborish tufayli lokalizatsiya qilingan lezyonlar uchun foydali bo'lsa-da, fototerapiya kengroq qamrovga va potentsial tizimli ta'sirga ega. Davolanish chastotasi, davomiyligi va nojo'ya ta'sirlar profiliga oid mulohazalar vitiligo uchun optimal davolash usulini tanlashni aniqlaydi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, vitiligo uchun lazer terapiyasi va fototerapiyaning qiyosiy samaradorligi ikkala usul ham repigmentatsiyaga qarshi kurashda qimmatli strategiyalarni taklif qilishini ko'rsatadi. Har bir uslubning kuchli tomonlarini birlashtirgan va unga bog'liq bo'lgan xavflarni minimallashtiradigan shaxsiylashtirilgan davolash algoritmlari optimal natijalarga erishish ehtimoli ko'proq. Davolanish reaksiyasining bashorat qiluvchilarini aniqlash va davolash protokollarini takomillashtirish bo'yicha olib borilayotgan tadqiqotlar vitiligoni davolash uchun mavjud bo'lgan davolash vositalarini yanada kengaytiradi va natijada bemorlar va klinitsyenlarga foyda keltiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. Kurbonalievich A. S. et al. UROGENITAL CHLAMYDIOSIS IS A CAUSE OF STERILITY AND CHRONIC PROSTATITIS IN MEN //Web of Scholars: Multidimensional Research Journal. – 2022. – T. 1. – №. 6. – С. 306-310. Анварович О.Р. и др. ЭТИОПАТОГЕНЕЗ И ОСОБЕННОСТИ КЛИНИЧЕСКОГО ТЕЧЕНИЯ НЕЙРОДЕРМИТА //Сеть ученых: Многомерный исследовательский журнал. – 2022. – Т. 1. – №. 6. – С. 276-280.
2. Bakhodirovich T. I. et al. COMBINED IMMUNOTHERAPY IN THE TREATMENT OF CANDIDIASIAN INFECTIONS OF THE URINARY ORGANS //Web of Scholars: Multidimensional Research Journal. – 2022. – Т. 1. – №. 6. – С. 257-263.

3. Вахадирович Т. И. Topical Treatment of Children with Atopic Dermatitis //Texas Journal of Medical Science. – 2022. – Т. 8. – С. 132-134.
4. Вахадирович Т. И. АКНЕ VULGARNIKSNI DAVOLASH SAMARALIGINI VANOLASH //Евразийский журнал медицинских и естественных наук. – 2022. – Т. 2. – №. 3. – С. 41-44.
5. Аликулова М. Т., Тиллакобилов И. Б. кандиФЛЮ нео пРи кандидозе кРупных Складок //Forcipe. – 2020. – Т. 3. – №. 5. – С. 221-222.
6. Вахадирович Т. И. Dermatological Practice for the Treatment of Adopic Dermatitis and Eczema //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – Т. 3. – №. 5. – С. 670-672.
7. Нарзикулов Р. М. НОВЫЙ ПОДХОД В ЛЕЧЕНИИ ХРОНИЧЕСКОЙ ЭКЗЕМЫ У РАБОТНИКОВ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА В УСЛОВИЯХ РЕЗКО КОНТИНЕНТАЛЬНОГО КЛИМАТА (НА ПРИМЕРЕ САМАРКАНДСКОЙ ОБЛАСТИ) //Актуальные аспекты медицинской деятельности. – 2021. – С. 235-240.
8. Махматкулова Г. М., Тиллакобилов И. Б. СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ЛЕЧЕНИЯ ТЯЖЕЛЫХ ФОРМ ПСОРИАЗА //Proceedings of International Conference on Modern Science and Scientific Studies. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 153-154.
9. Махматкулова Г. М., Тиллакобилов И. Б. СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ ДЕРМАТОЗОВ СВЯЗАННЫХ С НАРУШЕНИЕЯМИ ПИТАНИЯ ЗАБОЛЕВАНИЯМИ ЖЕЛУДОЧНО–КИШЕЧНОГО ТРАКТА ПЕЧЕНИ И ЭНДОКРИННЫХ ОРГАНОВ И РАЗРАБОТКА МЕТОДОВ ИХ КОРРЕКЦИИ //Proceedings of International Conference on Modern Science and Scientific Studies. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 139-140.
10. Вахадирович Т. И., Musurmonovich S. M. The Presence of Antibodies to Hiv Infection in Patients First Established Diagnosis of Herpes //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – Т. 2. – №. 2. – С. 143-145.
11. Вахадирович Т. И., Rustamovich R. A. Evaluation of the Efficiency of Sensitivity of N. Gonorrhoeae to Antimicrobial Drugs //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – Т. 2. – №. 2. – С. 138-142.
12. Вахадирович Т. И., Musurmonovich S. M., Nozimovich N. O. Evaluation of Lipid Peroxidation and Enzymes of the Antioxidant System in Patients with Various Forms of Alopecia //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – Т. 2. – №. 2. – С. 133-137.
13. Kholikovich E. S. et al. Using " Betasalik" Ointment for the Treatment of Chronic Inflammatory and Allergic Skin Conditions. – 2023.
14. Пляевна Р. У. et al. Using Dermatoscopy to Visualize and Diagnose Common Skin Diseases. – 2023.
15. Davlatovich A. X. et al. Using Dermatoscopy to Identify and Differentiate Between Acute and Chronic Inflammatory and Allergic Skin Conditions. – 2023.